

2. KOMPOSTERING

Alla medlemmar komposterar trädgårdsavfall på den egna lotten.

En levande och bördig jord behöver naturlig gödning och kompost. Låt det egna trädgårdsavfallet bli till mullrik och lucker jord genom det lokala kretsloppet där växtrester, gräs och flisade grenar blir till värdefulla resurser när de återförs till jorden. De bryts ned av mikroorganismerna och ger jorden de näringsämnen som växterna behöver och förbättrar jordens struktur och förmåga att hålla kvar vatten. Kompostering kan göras på olika sätt, ytkompostering, direktkompostering, nedgrävning, fermentering eller i en kompost för trädgårdsavfall.

Vi avråder från gemensam kompost på grund av spridning av sjukdomar och invasiva främmande växtarter.

Som ni ser ovan så kan man kompostera på många olika sätt. Vad det handlar om är att man får ett naturligt kretslopp i trädgården = ekologi.

Komposten gynnar jordens mikroliv och ger en friskare jord. Det gäller alltså att få ner en massa svampar, bakterier, maskar och insekter i jorden, tillsammans med mullämnena (växtdelar, löv) så att jobbet med att förbättra jorden kan börja. Nedbrytarna gör så att växtdelarna, som ligger i kompostmaterialet, snabbare bryts ner till näringsämnen som sedan tas upp av de levande växterna. Maskarna hjälper också till att lufta och dränera jorden

Färska, tillagade, fermenterade matrester och bokashi får i Stockholm inte grävas ner direkt eftersom andra då gräver upp dem direkt. De ska istället läggas i en varmkompost eller i en sluten skadedjurssäker behållare.

Vid nergrävning av större mängder av färskt ”grönt” avfall rekommenderar jag att man gör det i en rabatt där man ska så eller odla nästa år. Nedbrytningsprocessen kan bli rätt varm och kan då ”bränna” frön och växrötter. Dessutom tar processen mycket kväve ur jorden. Året efter har allt brutits ner och näringsämnena har gått tillbaka till jorden.

Man kan även spara materialet och göra en kompost-/odlingslimpa. Limpan anläggs på hösten och täcks med halm och löv. På våren klär man av det översta lagret och börjar odla när jordlagret har värmts upp av vårsolen. Nedbrytningen av materialet i kärnan alstrar också värme till det övre jordlagret. *Se Odlingslimpa.*

Vid trädgårdskompostering behöver man oftast bara en kompostbehållare och det optimala måttet är på 1 kubik d.v.s. 1x1x1m. Har man större mängder kompostmaterial skaffar man naturligtvis några till. Själv har jag två trädgårdskomposter och en varmkompost.

Varje vår tömmer jag mina två trädgårdskomposter på ca 1,5 kubik grov kompostjord, som jag sprider ut i rabatterna. Maskarna och andra djur uppskattar den grova komposten och efter några veckor är allt som blir kvar lite kviststumpar som var lite för grova. Dessa samlar jag upp när jag rensar ogräs och så får de gå ett år till i årets nya komposter.

Efter att jag har tömt mina komposter bygger jag upp årets komposter på följande sätt: Det icke nedbrutna topplagret från de gamla komposterna (som jag först lyfte bort innan jag skottade fram jorddelen), blir det första lagret i botten.

Jag ska sedan varva varje nytt lager med något kväverikt material. Eftersom hästskiten är slut får det bli pelleterad hönsstikt. Den är starkare så man får ta lite mindre. Jag slänger på några nävar hönsstikt och på det ca 1 säck löv som ett nytt topplager, som håller kvar fukten i högen och sedan vattnar jag ordentligt. Eftersom jag också har fått/sparat ca 15 säckar löv och en hel del ogräsrens sen året innan, kan jag bygga flera lager.

Jag bygger vidare, först hönsskit och sedan nytt topplager och vattnar varje nytt lager. Så fortsätter jag tills det är slut på material och avslutar alltid med ett topplager. Oftast blir komposterna bräddfyllda, men sjunker sedan inom kort ihop när kompostmaterialet börjar brytas ner.

Jag lägger sedan under säsong nyrensad ogräs i en säck eller trådkorg och när den är full så har jag ett nytt topplager. Då lägger jag först hönsskit, sedan det nya topplagret och vattnar. Jag lägger allt luftigt och behöver därför inte vända min kompost.

Glöm inte att vattna komposten då och då, gör det gärna också när ni vattnar rabatterna om det är torrt – ni odlar ju ny jord i komposten.

Tycker ni att ni inte har material att kompostera, så finns det i hela Tanto fullt med löv att hämta på hösten. De körs ändå bara bort av parkarbetarna till tippen för bränning, när parken städas. Spara löven i säckar till våren när ni startar upp komposten.

Genom att kompostera får man gratis ny jord – det ända som krävs är lite arbete (resten tar jobbkompisarna i jorden hand om).

För min del blir det en dag på våren när jag tömmer komposterna och bygger de nya. Sedan fyller jag inte på igen förrän jag har fyllt trådkorgen/säcken (ett nytt topplager). Det blir bara några gånger per säsong. Räknar man arbetet i timmar så kanske det blir max 8 timmar per säsong.

Jag bifogar också foldern "Komposten och Odlingslimpa" som extra information.